

ressò mont-roigenc

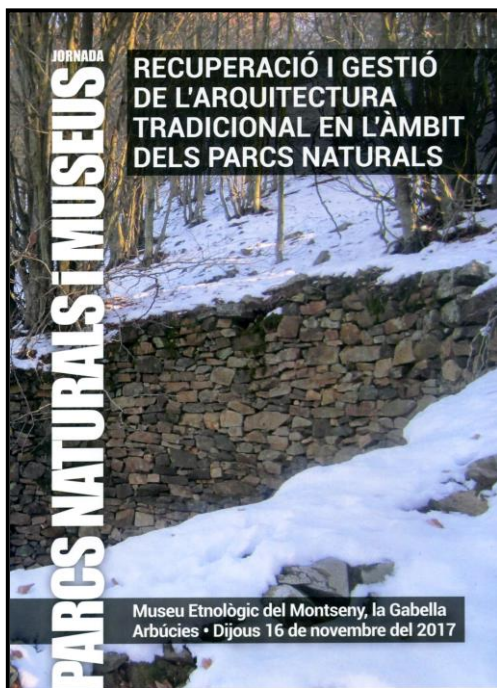
LES BARRAQUES DE PEDRA SECA DE MONT-ROIG A LA JORNADA SOBRE PARCS NATURALS I MUSEUS DE CATALUNYA (ARBÚCIES)

Martí Rom

www.martirom.cat

24-11-2017

Organitzat pel Museu Etnològic del Montseny “la Gabella”, d’Arbúcies, s’ha fet una jornada de treball adreçada a directors de Parcs Naturals i Museus Etnològics de Catalunya, amb el títol “Recuperació i gestió de l’Arquitectura tradicional en l’àmbit dels Parcs naturals”. Hi ha hagut ponències i comunicacions concernents als parcs naturals de l’Alt Pirineu, Montgrí, Aiguestortes, Cap de Creus, Montseny i Montsant, i de la Zona d’Interès Etnològic de les Gavarres.

En aquest context, i amb la presència d’alts càrrecs de diversos departaments de la Generalitat, vaig presentar la comunicació sobre “la tasca de divulgació i recuperació en l’àmbit del patrimoni arquitectònic tradicional de l’Associació per la Pedra Seca i l’Arquitectura Tradicional”.

Aquesta associació consta en l’actualitat de vint-i-tres entitats associades destacant que, des del 2016, també hi formen part tres grups rellevants d’arquitectes: l’Agrupació d’Arquitectes per a la Defensa i la Intervenció en el Patrimoni (AADIPA) de Barcelona, l’Associació de restauradors del patrimoni (arpArq) de Lleida i el Grup de recuperació i estudi de la tradició arquitectònica (Greta) de Girona. Podeu tenir més informació accedint al web: <http://www.coordinadorapedraseca.org>

Actualment, la vicepresidenta d’aquesta associació és l’Esther Bargalló i jo sóc el vocal de relacions institucionals. Des del 2016 formem part de l’Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial (OPEI) de la Generalitat.

En aquesta jornada a Arbúcies es van posar en valor els elements patrimonials culturals de les construccions de pedra seca (barragues, marges...) en aquest context d’espais humanitzats com són els parcs o espais naturals protegits.

La meua presentació constava de dues parts. En la primera vaig fer una relació dels treballs d’estudi sobre les construccions de pedra seca, des de l’arquitecte Joan Rubió el 1914, Ramon Violant i Simorra el 1955, fins arribar a l’important llibre

“Construcciones de piedra en seco en la provincia de Tarragona: las barracas de Montroig” fet per Salvador i Maria Lluïsa Vilaseca i presentat al *“X Congreso Nacional de Arqueología”* de Maó, el 1967; el primer treball sobre les barraques d'un municipi concret.

A més, vaig fer un resum del treball de la pròpia associació remarcant les “Trobadetes” bianuals que es fan des del 2002 (Manresa), fins la darrera aquest any al Pont de Vilomara, Talamanca i Mura. També esmentava la publicació de la “Revista pedra seca”; trenta-cinc números des del 2000. Remarcava la importància del web “Wikipedra”, un catàleg interactiu de la pedra seca a Catalunya. Web: <http://wikipedra.catpaisatge.net> A hores d'ara hi consten més de 16.000 barraques i cabanes de Catalunya. I també vaig citar el Glossari de la pedra seca publicat al web de l'Observatori del Paisatge de Catalunya:

http://www.catpaisatge.net/dossiers/pedra_seca/cat/glossari.php

Finalment, en la part desenvolupada amb més detall, vaig fer una descripció del projecte de barraques de pedra seca a Mont-roig, des del 2004 en la seva fase inicial de recerca fins al 2016 amb la catalogació de Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) en la categoria de “Zona d'Interès Etnològic” a cinc barraques del nostre terme municipal. Enmig van fer, entre d'altres: un tríptic, documental, llibre, exposicions, restauració d'algunes... Es va assumir com un projecte d'èxit, desenvolupat durant dotze anys i que pot ser un model per a d'altres indrets.

Resulta rellevant constatar com, aquests darrers anys, es comença a valorar aquest patrimoni de les construccions de pedra seca, tant des dels diferents departaments de la Generalitat com pels directors de Parcs Naturals i Museus Etnològics de Catalunya. També per part de molts ajuntaments.

Com ja deia en un article anterior (“Comarca del Bages: uns ajuntaments decidits a promocionar la pedra seca (igual que a Mont-roig!)”), del 8 de novembre, cal recordar que el responsable de l'Ajuntament de Mont-roig (amb algunes excepcions) sempre ha menyspreat i ha fet tot el possible per no reconèixer aquest patrimoni singular de l'arquitectura popular, de la pagesia del poble.

Malgrat tot, d'altres persones l'estem difonent en sessions i plataformes públiques rellevants tot esperant que a finals del 2018 l'UNESCO reconegui l'art de la pedra seca com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. Les cinc barraques de Mont-roig hi seran reconegudes com les úniques catalogades com a BCIN (Bé Cultural d'Interès Nacional) de Catalunya.